

موقعيتهای جدید صادرات به کشور روسیه

ترجمه از: International Trade Forum 4/1993

مترجم: رضا پاکدامن

فردراسیون روسیه تاحدی کاهش یافته، لیکن خریدهای بعمل آمده از کشورهای درحال توسعه، از کاهش کمتری نسبت به واردات کل برخوردار بوده و در بعضی از قسمتها، گروه کالاهای تهیه شده از این کشورها، افزایش نیز داشته است. در سال ۱۹۹۲، کشورهای درحال توسعه تقریباً $\frac{1}{5}$ واردات کل این کشور را به خود اختصاص داده‌اند. انتقال اقتصاد روسیه به اقتصاد بازار، موجب افزایش تقاضای مصرف‌کننده برای اقلام نسبتاً ارزان‌قیمت گردیده که این موضوع به نفع صادرکنندگان کشورهای درحال توسعه بوده است. در بعضی از انواع محصولات (برای نمونه: پوشاسک، کفش، میوه‌جات، چای و وسایل برقی) واردات از کشورهای درحال توسعه نه تنها جای واردات از شرکای تجاری سابق روسیه در اروپای شرقی بلکه همچنین جای واردات از سایر جمهوریهای عضو کشورهای مستقل مشترک‌المنافع (CIS)^۳ را نیز می‌گیرد.

طبق مطالعه از بازاری که جدیداً توسط مرکز تجارت بین‌الملل^۱ به عمل آمده است، فدراسیون روسیه، فرصتهای صادراتی را در تعدادی از بخش‌های محصولات برای کشورهای درحال توسعه ارائه می‌نماید. اگرچه در بعضی از موارد فرصتهای بالقوه موجود برای توسعه فروش در بازار روسیه، فقط در میان مدت تحقق کامل می‌یابد، ولی در موارد دیگر، تغییرات درحال اجرا در اقتصاد کشور روسیه، قبلًاً امکانات بازاریابی جدیدی را ارائه کرده است. انتظار می‌رود که در بلندمدت این بازار یکی از نویدبخش ترین اماکن جهت ارائه کالاهای صادراتی کشورهای درحال توسعه گردد. یکی از عوامل کلیدی در توسعه تجارت، بین عرضه کنندگان در کشورهای درحال توسعه و فدراسیون روسیه، افزایش اطلاعات درمورد بخش‌های خاصی که این فرصتهای بالقوه در آنها نهفته است، می‌باشد.

اگرچه طی دوره اخیر واردات به

است. بنابراین موقعیتهای تجاری جدیدی برای عرضه کنندگان در کشورهای درحال توسعه وجود دارد. عمده‌ترین نوع سبزیجات تازه عرضه شده از کشورهای درحال توسعه، پیاز و سیر می‌باشد. در سال ۱۹۹۱ حدود ۱۲۵۰۰ تن پیاز و سیر، ۷۵۰۰ تن موز، ۱۵۸۰۰۰ تن پرقال، ۱۴۰۰۰ تن لیمو، ۷۸۰۰۰ تن گریپ فروت به روسیه وارد شده که این اقلام، از کشورهای درحال توسعه مصر، کلمبیا، کوبا، مراکش و آرژانتین خریداری شده‌اند.

فرصت‌های بالقوه برای افزایش صادرات میوه و سبزیجات به بازار روسیه وجود دارد.

قهوه

تمام نیاز کشور روسیه به قهوه از خارج تأمین می‌گردد که به دلیل کمبود ارز، این گونه واردات در سال ۱۹۹۱ کاهش یافته و به ۴۵۰۰۰ تن دانه قهوه و ۱۱۶۰۰ تن پودر قهوه محدود شده است. بزرگترین عرضه کنندگان دانه قهوه به این کشور، هند، کلمبیا و ویتنام بوده‌اند؛ ضمن اینکه سایر عرضه کنندگان شامل: ایتالیا، ماداگاسکار، کاستاریکا، جمهوری دمکراتیک مردمی لائوس، اوگاندا، مکزیک و پرو می‌گردند. منابع اصلی عرضه کننده پودر قهوه به روسیه کشورهای بزرگی و هند می‌باشد. به دلیل

منتخبی از محصولات مورد علاقه صادرکنندگان کشورهای درحال توسعه در ذیل مورد بحث قرار می‌گیرد. محصولاتی که مورد بررسی قرار گرفته‌اند از طیف وسیعی از عرضه کنندگان آنها در کشورهای درحال توسعه قابل تأمین می‌باشند. همچنین کالاهایی که سابقاً به مقدار کم وارد روسیه می‌گردید، لیکن دارای امکان بالقوه قوی برای افزایش فروش بودند، (بویژه کالاهای تکمیل شده) نیز مورد اشاره قرار می‌گیرند.

در سال ۱۹۹۲، تقریباً $\frac{1}{5}$ از واردات روسیه از کشورهای درحال توسعه، صورت گرفته بود، که این نسبت قابل افزایش است.

میوه و سبزیجات تازه

تقریباً $\frac{2}{3}$ میوه و سبزیجات تازه مورد مصرف روسیه، در داخل این کشور کاشته می‌شود؛ لیکن، در حالی که زمینه‌های بالقوه برای افزایش تقاضا وجود دارد، اما سطح مصرف این محصولات در مقایسه با سایر کشورها پائین می‌باشد، صادرکنندگان کشورهای مستقل مشترک المนาفع (CIS) بخش بزرگی از نیازهای وارداتی روسیه (خصوصاً) میوه و سبزیجات زودرس و همچنین محصولات نیمه‌استوایی (را، تأمین می‌نمایند. ضمن اینکه، "اخیراً" واردات از بعضی از کشورهای مستقل مشترک المนาفع (CIS) و همچنین اروپای شرقی تنزل یافته

خارجی دولتی صورت می‌گرفت؛ لیکن به تدریج بنگاههای پردازش کاکائو نیز شروع به خرید مستقیم، در مقادیر کم نمودند. دورنمای همکاری بلندمدت صنعتی بین بنگاههای روسی و تولیدکنندگان کاکائو در کشورهای در حال توسعه روشن است؛ زیرا بسیاری از صنایع پیشرفتی پردازش، در روسیه به علت فقدان مواد اولیه، غیرفعال می‌باشند.

چای

فدراسیون روسیه یکی از مصرفکنندگان عمدۀ چای در جهان بوده که به دلیل تولید محدود چای در داخل کشور، یک واردکنندۀ عمدۀ در این زمینه محسوب می‌گردد. در سال ۱۹۹۱ واردات چای این کشور به 143000 تن رسید که از این رقم، هند به طور تخمینی -114000 تن و ویتنام و اندونزی هر یک 100000 تن سهم داشتند. در صورتی که تولید فعلی این کشور در حد سالیانه 2000 تن باقی بماند، روسیه ناگزیر خواهد بود که در کوتاه‌مدت برای تأمین تقاضایش به چای با کیفیت بالا هر سال حداقل 50000 تن واردات داشته باشد. عرضه کنندگان عمدۀ چای به فدراسیون روسیه عبارت‌اند از: گرجستان، هند، چین، ویتنام، سریلانکا و ترکیه که در این میان هند بیش از نصف واردات روسیه را تأمین می‌کند. واردات اصولاً شامل چای سیاه و سبز بوده که مورد اخیر از موقعیت‌های جدید صادرات به کشور روسیه

تقاضای فزاینده کشور روسیه به قهوه، عرضه کنندگان آن باید از دورنمای فروش خوبی برخوردار باشند؛ اگرچه، مصرف کنندگان قهوه سرخ شده (قهوه "arabica") با کیفیت بالا را ترجیح می‌دهند. قبل از سال ۱۹۹۱ واردات قهوه توسط سازمان تجارت خارجی دولتی انجام می‌گرفت ولی امروزه هر بنگاه خصوصی حق معامله مستقیم با تولیدکنندگان و صادرکنندگان قهوه، را دارد.

کاکائو

اتحاد جماهیر شوروی سابق دو میان مصرفکننده بزرگ کاکائو در جهان بود که سهم عمدۀ تقاضای آن هم در فدراسیون روسیه فعلی متمرکز گردیده بود. تمامی نیاز به کاکائو، از طریق واردات تأمین می‌شد و عمده‌تاً به صورت پودر کاکائو و مایع کاکائو وارد می‌گردید. در سال ۱۹۹۱ به دلیل کمبود ارز، میزان واردات پودر کاکائوی روسیه به 17500 تن (پائین ترین رقم از اواخر دهه ۱۹۵۰)، تنزل یافت؛ اما طی همین سال واردات شکلات و سایر مواد غذایی حاوی کاکائو به 13000 تن افزایش یافت. عرضه کنندگان عمدۀ پودر کاکائو به روسیه کشورهای ساحل عاج، غنا و برزیل و عرضه کنندگان با حجم کمتر، کشورهای نیجریه، کامرون و اندونزی می‌باشند. تا این اواخر واردات پودر کاکائو و محصولات کاکائویی تنها توسط سازمان تجارت

سهم واردات این گروه از محصولات را به خود اختصاص داده است. اگرچه واردات آجیل در حال تنزل می‌باشد، لیکن، به طور کلی، میزان واردات بادام زمینی در حال افزایش است. کل سهم کشورهای در حال توسعه در واردات آجیل روسیه از $\frac{2}{5}$ در اواسط دهه ۱۹۸۰ به $\frac{1}{5}$ در اوایل دهه ۱۹۹۰ تنزل داشته است با این وجود این کشورها منابع اصلی تأمین بلادر، بادام و گردو می‌باشند که به ترتیب توسط هند، موزامبیک و افغانستان عرضه می‌گردند. چین و ویتنام از دیگر عرضه کنندگان اصلی آجیل به روسیه می‌باشند.

شکر

تولید داخلی چند رقند فقط جوابگوی ۴۰ درصد از تقاضای روسیه می‌باشد، بنابراین حجم زیادی از کله قند شکر تصفیه شده (سفید) وارد می‌شود. واردات بیش از $\frac{1}{3}$ عرضه کل شکر تصفیه شده در کشور را تشکیل می‌دهد، که انتظار می‌رود این گونه واردات توسعه بیشتری یابد. واردات سالانه شکر فدراسیون روسیه - از همه منابع، از جمله جمهوریهای سابق شوروی - بین ۵ الی $5/5$ میلیون تن تخمین زده شده است که از کشورهای کوبا، برزیل، تایلند، و در سطوح پائین تر به ترتیب از کشورهای کلمبیا، مکزیک، نیکاراگوئه و فیلیپین تأمین می‌گردد.

چین تأمین می‌گردد. چای در بسته‌بندیهای ۵۰ و ۱۰۰ گرمی و به مقیاس کمتری در بسته‌بندیهای ۲۵۰ و ۵۰۰ گرمی مورد تقاضای بازار (روسیه) می‌باشد. مصرف چای کیسه‌ای (Tea bags) در روسیه متداول نیست. اخیراً واردات، توسط سازمانهای بازرگانی مستقل افزایش یافته و احتمالاً به موازات کاهش خریدهای دولتی، به افزایش خود ادامه خواهد داد.

ادویه‌جات

واردات ادویه روسیه در دهه ۱۹۹۰ کاهش یافته، به طوری که در سال ۱۹۹۰ کل واردات ادویه این کشور ۲۵۸۰۰ تن گردیده که حدود ۸۵ درصد آن مربوط به واردات فلفل بوده است، بیش از $\frac{2}{3}$ این واردات از کشورهای در حال توسعه تأمین شده است. عمدتاً فلفل قرمز از ویتنام و فلفل سیاه از هند خریداری می‌گردد. جمهوری اسلامی ایران و هند به ترتیب از منابع مستمر تأمین زعفران و هل این کشور می‌باشند. مادا گاسکار و مکزیک نیز جزء فروشنده‌گان ادویه به این کشور محسوب می‌گردند.

آجیل

طی سال ۱۹۹۰ کل واردات آجیل روسیه ۱۱۹۷۰۰ تن بوده که بادام زمینی، بزرگترین

دانه‌های روغنی و روغنها نباتی

می‌گیرد. عرضه کنندگان اصلی این محصولات، کشورهای توسعه یافته، کشورهای اروپای شرقی، مغولستان و کشورهایی که سابقاً بخشی از اتحاد جماهیر شوروی سابق بوده‌اند، می‌باشند. حجم بزرگی از فرآورده‌های گوشتی از چین وارد می‌شود. سایر کشورها مثل: آرژانتین، برباد و پرونیز می‌توانند امیدوار باشند که صادراتشان در این رشته توسعه یابد.

فرآورده‌های دریابی

واردادات، سهم کوچکی از مصرف ماهی را تشکیل می‌دهد. کشورهای در حال توسعه، سالانه کمتر از یک هزار تن از نیازهای مصرفی این کشور به فرآورده‌های مذکور را تأمین کرده‌اند. (ارقام واردات منعکس کننده صیدهای قایقهای ماهیگیری روسی در سایر مناطق و یا بعضاً از طریق سرمایه گذاری مشترک با کشورهای توسعه یافته نمی‌باشند). بیشترین قلم از واردات این گروه از محصولات از نظر ارزش، خاویار استروژن از جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. علی‌رغم ارقام پائین، دورنمای واردات این کشور به دلیل کمبود ماهی در بخش غربی روسیه، خوب می‌باشد.

پنبه

در حال حاضر، فدراسیون روسیه، بزرگترین واردکننده پنبه در جهان می‌باشد.

موقعیتها جدید صادرات به کشور روسیه

دانه آفتاب‌گردان تنها محصول روغنی عمده روسیه می‌باشد. واردات روغنها مناطق گرمسیری از کشورهای در حال توسعه (نخل و نارگیل) عمدها در تولید صابون و مواد خوراکی مورد استفاده قرار می‌گیرند. در سال ۱۹۹۱، واردات دانه‌های سویا به ۱۷۰ هزار تن، بادام زمینی به ۳۶ هزار تن و دانه کنجد به ۱۰۸ هزار تن رسید. از بین روغنها نباتی، روغن نخل با ۷۵ هزار تن در صدر قرار داشت. در آن سال واردات روغن نارگیل به ۳۰ هزار تن رسید. اکثر روغنها وارداتی، به این کشور کما کان از طریق سازمانهای دولتی تجاری-تخصصی صورت می‌گیرد.

فرآورده‌های گوشتی

فدراسیون روسیه مقدار قابل توجهی گوشت و فرآورده‌های گوشتی وارد می‌کند. در سال ۱۹۹۱، واردات گوشت منجمد به ۵۱۷ هزار تن و مرغ منجمد به ۸۹ هزار تن و سایر فرآورده‌های گوشتی منجمد به ۱۵۵ هزار تن رسید. بیشترین اقلام فرآورده‌های گوشتی روسیه، گوشت پخته کنسرو شده، گوشت خوک و سوسیس خشک می‌باشد؛ ضمن اینکه واردات فرآورده‌های مذکور، به طور فزاینده‌ای از طریق مؤسسات بازارگانی مستقل (از جمله از طریق سرمایه گذاریهای مشترک) صورت

جمهوری عربی سوریه می باشند. با کاهش تحویل پشم توسط کشورهای مستقل مشترک‌المنافع (CIS)، نیاز روسیه به پشم وارداتی افزایش یافته، به طوری که این امر، برای کشورهای درحال توسعه فرصت‌های صادراتی ایجاد نموده است.

محصولات کنفی

نیاز کشور روسیه به کنف و محصولات کنفی، کلاً از طریق واردات تأمین می‌گردد. حجم سالانه این خریدها به مقدار قابل ملاحظه‌ای در نوسان است. واردات تا سال ۱۹۹۰ درحال افزایش بود، به طوری که واردات کنف خام به ۳۳ هزار و یکصد تن، کیسه‌های کنفی به ۱۴۰ هزار و چهارصد تن و مواد بسته‌بندی کنف به ۱۴۲ هزار و هشتصد تن رسید؛ لیکن در سال ۱۹۹۱ خریدهای کنف و محصولات کنفی شدیداً نزول داشت. تقریباً همه این محصولات از کشورهای درحال توسعه از جمله بنگلادش به عنوان عرضه کننده اصلی کنف و مقدار کمی نیز از ویتنام خریداری می‌شود. واردات کنف از هند به صورت متناوب صورت می‌گیرد، لیکن این کشور، تنها عرضه کننده اصلی کیسه‌های کنفی و مواد بسته‌بندی کنفی می‌باشد. لازم به ذکر است که احتمالاً در کوتاه‌مدت این واردات در سطح فعلی باقی خواهد ماند.

طی سال زراعی ۱۹۹۲/۱۹۹۱ این کشور ۱/۱۵ میلیون تن پنبه از کلیه منابع خارجی خریداری کرده و در سال زراعی ۱۹۹۳/۱۹۹۲ واردات، قدری کمتر از این میزان بوده است؛ با این وجود فرصت‌های برای افزایش فروش توسط کشورهای درحال توسعه موجود می‌باشد. کشور روسیه با کمبود حاد منسوجات، خصوصاً پنبه مواجه بوده که ممکن است بدین لحاظ واردکنندگان روسی به دنبال منابع جدیدی باشند. در گذشته، عرضه کنندگان، تنها، شامل کشورهای چین، مصر، جمهوری عربی سوریه و افغانستان بود. اگر قیمت‌های داخلی پنبه در روسیه به قیمت‌های جهانی آن نزدیک شود، ممکن است موجب تشویق واردات گردد.

فدراسیون روسیه بزرگترین واردکننده پنبه در جهان می‌باشد.

پشم

هر ساله مقدار قابل توجهی پشم وارد این کشور شده، اگرچه طی سالهای اخیر خریدها کاهش داشته‌اند. در سال ۱۹۹۱، واردات به ۵۳ هزار تن رسیده که از این مقدار ۵ هزار تن آن توسط کشور اروگوئه عرضه گردیده است. سایر عرضه کنندگان سنتی پشم به روسیه، کشورهای استرالیا، نیوزلند، آرژانتین، افغانستان، مغولستان و

لاستیک طبیعی (کاٹوچوی طبیعی)

طی دهه ۱۹۸۰ واردات لاستیک طبیعی روسیه، عمدتاً به دلیل افزایش تولید داخلی لاستیک مصنوعی، روند نزولی را تعقیب نمود؛ لیکن موقعیتهایی برای افزایش قابل ملاحظه واردات لاستیک طبیعی در بلندمدت وجود دارد. در میان مدت احتمالاً واردات آن سالانه بین ۳۰ الی ۴۰ هزار تن خواهد بود. در سال ۱۹۹۱، این رقم ۵۶ هزار تن بوده که به طور تخمینی ۲۹ هزار تن از مالزی و ۷ هزار تن از هریک از کشورهای اندونزی و ویتنام واردگردیده است.

چوب مناطق گرمی

واردات پوست خام روسیه، به دلیل عرضه داخلی زیاد، پیوسته کاهاش یافته است. در ضمن خریدهای چرم پردازش شده و نیمه پردازش شده نیز عمدتاً برای رویه کفش، در سطح بالا باقی مانده و احتمالاً در همین سطح باقی خواهد ماند. دورنمای افزایش واردات رویه‌های چرمی نیمه ساخته نیز روشن می‌باشد. رویه‌های چرمی نیمه ساخته، عمدتاً از هند وارد می‌گردد. (حداکثر بین ۱۰ تا ۱۵ میلیون جفت در سال). در سال ۱۹۹۰، واردات پوست خام و چرم نیمه پردازش و پردازش شده کلاً ۲۵۸/۱ میلیون دلار آمریکا بود که تقریباً همگی در قالب چرم پردازش شده بود. کشورهای در حال توسعه خصوصاً هند، آرژانتین، اروگوئه، پاکستان و اتیوپی عرضه کنندگان عمدۀ چرم می‌باشند و واردات روسیه غالباً توسط شرکتهای دولتی

اداره می‌گردد.

منسوجات

قدرت خرید (مردم) محدود گردیده و واردات آن در سال ۱۹۹۱ به ۹۸۷ میلیون دلار رسید. این کاهش برای پوشاك دوخته شده آشکارتر از همه و برای پوشاك کشاف نسبتاً بی تأثیر بود. صادرکنندگان در کشورهای درحال توسعه به علت قیمت‌های پائین‌تر کالاهایشان کما کان به عنوان رقیب باقی مانده‌اند. واردات در چند سال آینده به این‌این نقش مهم خود در جوابگویی به تقاضا ادامه داده و این واردات فزایسته احتمالاً از کشورهای درحال توسعه خواهد بود. در میان عرضه کنندگان پوشاك به بازار روسیه، کشورهای پاکستان، هند، مصر، جمهوری عربی سوریه، ترکیه، پرو و جمهوری اسلامی ایران وجود دارند. بخش تجاری خصوصی در واردات پوشاك این کشور نقش رو به رشدی را ایفاء می‌کند.

کفشن

طی چند سال گذشته تولید داخلی کفش چرمی، درحال نزول بوده، ولی، واردات نیز کاهش یافته است. در سال ۱۹۹۱، خرید از منابع خارجی به ۵۰۸۰۵ تن و به خیلی پائین‌تر از سطح خرید سال ۱۹۹۰ رسید. سهم کشورهای درحال توسعه در این واردات درحال رشد بوده به طوری که در سال ۱۹۹۱ به ۱۰ درصد رسیده است. انتظار می‌رود که طی چند سال آینده صنعت داخلی تولید کفش به مقدار زیادی وابسته به موقعیت‌های جدید صادرات به کشور روسیه

از اواسط دهه ۱۹۸۰ واردات منسوجات به مقدار قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است. در سال ۱۹۹۱، واردات منسوجات به ۱۴۷/۸ میلیون متر رسید؛ ضمن اینکه خرید منسوجات نخی سریعتر کاهش داشته است. طی همین سال واردات منسوجات از نوع ابریشم (شامل الیاف مصنوعی) با ۲۳ میلیون متر، از منسوجات نخی پیشی گرفت. عملده‌ترین عرضه کنندگان منسوجات نخی، کشورهای چین، جمهوری چک، مجارستان، هند، پاکستان، لهستان و اسلواکی می‌باشند. منابع اصلی عرضه کننده منسوجات ابریشمی نیز کشورهای چین، آلمان، ژاپن، لهستان و جمهوری عربی سوریه می‌باشند. می‌توان انتظار داشت که واردات منسوجات در میان‌مدت و بلندمدت افزایش یابد؛ اگرچه در کوتاه‌مدت احتمالاً کاهش خواهد داشت.

انتظار می‌رود که واردات منسوجات روسیه در میان‌مدت و بلندمدت افزایش یابد.

پوشاك و لوازم مربوط به آن

در اوایل دهه ۱۹۹۰، بازار روسیه برای پوشاك و لوازم مربوط به آن در اثر کاهش

انگلیسی درج می‌شود. موسسه پان-روسیه برای تحقیق در "وضعیت اقتصادی"^۹، این وزارتخانه، "بولتن روزانه اطلاعات تجارت خارجی"^{۱۰} را به زبانهای انگلیسی و روسی (همچنین مجله "تجارت و تبلیغات در صنعت") به هر دو زبان منتشر می‌سازد. نشریات ادواری تهیه شده توسط "اتاق بازرگانی و صنعت روسیه" شامل: "تماس تجاری"^۹ به زبان انگلیسی، "عطارد"^{۱۱} نشریه هر دو ماه یکبار به زبان انگلیسی با خلاصه‌ای از اطلاعات اقتصادی و تجاری خارجی، و هفته‌نامه روسی زبان "نشریه اقتصادی"^{۱۲} حاوی اطلاعات اقتصادی می‌باشد. یکی از تشکیلات وابسته به اتاق بازرگانی به طور سالانه نشریه "تجارت مسکو"^{۱۳} را به زبانهای روسی و انگلیسی منتشر می‌سازد.

در سالهای اخیر تعداد روزنامه‌هایی که اخبار تجاری و بازرگانی را تحت پوشش قرار می‌دهند، افزایش یافته. که از آن جمله می‌توان هفته‌نامه "اخبار تجاری مشترک‌المنافع"^{۱۴} را که اطلاعاتی درمورد مصوبات و مقررات تاثیرگذار بر تجارت خارجی را ارائه می‌دهد- نام برد.

واردات چرم و مواد شیمیایی (نظیر: چرم و رویه نیمه‌ساخته، پاشنه آماده و چسبهای مایع) باقی بماند و واردات کفش به کفشهای مدر روز، عایق‌دار و ورزشی اختصاص خواهد شد. انتظار می‌رود که همزمان با توسعه تجارت واردکنندگان بخش خصوصی (روسیه) دورنمای خرید کفشهای ارزان قیمت از کشورهای درحال توسعه بهبود یابد. بخش خصوصی در زمینه واردات پوشاک ساحل دریا و کفش ساخته شده از مواد جانشین چرم، از کشورهای هنگ‌کنگ، ماکائو و استان تایوان (چین) فعال می‌باشد.

منابع اطلاعات

اطلاعات آماری اولیه درمورد اقتصاد کشور (روسیه) و روابط اقتصادی خارجی آن در نشریات "مرکز اطلاعات روسیه در کمیته آماری دولتی فدراسیون روسیه"^{۱۵} یافت می‌شود. اطلاعات جاری درمورد روابط اقتصادی خارجی در ماهنامه "تجارت خارجی"^{۱۶} منتشره توسط وزارت روابط اقتصادی خارجی به زبانهای روسی و

1. International Trade Centre (ITC)
2. Commonwealth of Independent States (CIS)
3. African Redwood
4. Russian Information Centre (Rosinform tsentr) of the State Statistical Committee of the Russian Federation
5. Vneshnyaya Torgovlya
6. Pan-Russian Institute for Research on the Economic Situation
7. Foreign Trade Information Bulletin
8. Business and Advertising in Industry
9. Business Contact
10. Mercury
11. Economic Press
12. Business Moscow
13. Common wealth Business News

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتمال جامع علوم انسانی